

Fransche besuur en doordat zij over het algemeen veel invloed hadden op het volk en dit zeer op hen gesteld was, durfde de Fransche overheid nooit streng tegen hen optreden; het bleef meestal bij ernstige vermaningen, tot daden kwam het nooit. Vooral de reeds eerder genoemde Lutherische predikant ds. Sander onderscheidde zich door zijn sterke anti-Fransche gezindheid. In Augustus 1813 wist hij nog in een zijner preeken den volgenden zin in te vlechten: „mais heureuses sont celles aujourd'hui dont les flancs sont stériles et les mamelles desséchées”. Marivault noemde deze woorden wel „incendiaires” en „atroces” maar liet de zaak toch verder rusten. Ook een ds. De Vries gaf in het begin van 1812 aanstoot door bij het gebed een warme smeebede voor het onderdrukte vaderland te doen, terwijl hij in dezelfde preek het waagde de vaders der conscrits te beklagen en God aan te roepen ten einde hun kracht te geven om hun smart te dragen. Deze preek gaf aanleiding tot een aanschrijving aan alle besturen van godsdienstige genootschappen, waarbij De Marivault hun opdroeg te waken, dat de godsdienstleeraars niet te plotseling van het eene onderwerp op het andere overgingen, waardoor zij bij hun hoorders „une fausse interprétation” veroorzaakten. „Il est résulté de là que l'on a prêté bien gratuitement sans doute l'intention à quelques ministres du culte d'inspirer des sentiments peu conformes à ceux qui doivent les animer et les diriger”. Zij moeten zich herinneren dat zij dienen „un Dieu de paix”. De godsdienstleeraars moeten „expliquer d'une manière si franche leur sentimens de respect pour le Gouvernement qu'ils ne puissent jamais être faussement interprétés; c'est ainsi qu'ils concourront à assurer l'obéissance due aux lois, le dévouement à Sa Majesté et l'union entre les citoyens”. Een andermaal liet De Vries zich als volgt uit: „Dans quel temps de trouble nous vivons! quel est donc le perturbateur? en dadelijk liet hij er op volgen „Nous vous prions pour Sa Majesté; accordez lui la grace d'être juste”. Wel werd aan den commissaris van politie Langestraat een onderzoek naar deze uitlatingen opgedragen, maar van een vervolging of bestraffing blijkt weer niets.

De godsdienstige vereenigingen stonden bij De Mari-